

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Tid:	Tisdagen den 10 mars 2026 kl. 13:15-16:15		
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum		
Beslutande:	Hans Lindberg (S), ordförande Anders Ågren (M), vice ordförande Janet Ågren (S) Tomas Wennström (S) Lena Andersson (M) Bore Sköld (V) Mattias Larsson (C)		
Övriga deltagare:	Se sidan två		
Utses att justera:	Anders Ågren		
Sekreterare:	Digital signatur	§§ 78-105	
	Tomas Jakobsson		
Ordförande:	Digital signatur		
	Hans Lindberg		
Justerare:	Digital signatur		
	Anders Ågren		

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
Sammanträdesdatum:	2026-03-10
Anslaget har satts upp:	2026-03-13
Anslaget tas ner:	2026-04-04
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, kommunkansliet
Underskrift:	Digital signatur
	Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Elin Pietroni, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Thomas Hansen, kommunikationsdirektör

Urban Dahlberg, upphandlingschef, § 79

Anders Blom, enhetschef upphandling, § 79

Peter Juneblad, näringslivsdirektör, § 80-81, 104

Stefan Hildingsson, fritidsdirektör, § 80-81

Dan Gideonsson, enhetschef/ledningskoordinator, § 101

Jonas Andersson Wikström, t.f. chef säkerhetsenheten, § 102

Daniel Levisson, statistiker, § 103

Helen Nilsson, mark- och exploateringsdirektör, § 104

Mikael Brändström, utvecklingsdirektör, § 104

§ 78

Diariennr: KS-2026/00163

Upphandling: Rivningsentreprenad Smörjaren 1 - Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

**att godkänna förfrågningsunderlag avseende upphandling av
Rivningsentreprenad Smörjaren 1.**

Ärendebeskrivning

Upphandling av totalentreprenad för rivning av byggnader på Yrkesvägen 5, 7 och 9. Objektet avser sanering, rivning och avfallshantering av villa, industrihus och garagebyggnad, samt fränkoppling från ledningsnät. Total bruttoarea ca 2200 m² och behandlad tomtarea ca 7800 m². Projektet var tidigare Smörjaren 1, 2 och 3, men är numera endast Smörjaren 1. Miljö- och materialinventeringarna är dock noterade 1, 2 och 3.

Projektets budget är 4,5 mkr.

Utvärdering baseras på pris.

Miljökraven är framtagna i samverkan med verksamheten.

Beslutsunderlag

Se bifogat förfrågningsunderlag.

Beredningsansvariga

Hans-Peter Hellgren, Upphandlare

Anders Blom, Enhetschef upphandling & inköp

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 79

Diariennr: KS-2019/00254

Redovisning av landsbygdsstöd 2025**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att årsrapporten läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Stöd till lokalt ledd utveckling (LLU-stöd) är ett av Umeå kommuns stöd till föreningslivet på Umeås landsbygder. Stödet infördes år 2018 och erbjuds föreningar fram till 2027. Stödet har en årsbudget på 395 000 kronor.

År 2025 har 20 projektansökningar beviljats LLU-stöd. Det är en minskning med sex projekt jämfört med föregående år. Minskningen kan förklaras av att stödet under 2024 fick en förstärkning med 150 00 kronor, vilket möjliggjorde att fler projekt kunde beviljas det året. Söktrycket har därmed legat på en fortsatt stark nivå under 2025.

20 av 20 projektansökningar har sökts av ideella föreningar. Många projekt har handlat om att utveckla utemiljöer, exempelvis upprustning av badplatser, skidspår och idrottsområden. Andra projekt har handlat om att arrangera kulturarrangemang, hembygdsdagar och synliggöra lokala kulturarv.

Under 2025 har Umeå Kommuns landsbygdsstrategier kontinuerligt lyft och marknadsfört LLU-stödet i dialoger och möten med föreningar och utvecklingsgrupper. Inte minst i samband med Mobilt Byakontor, ett arbetssätt som testats under 2025. Konceptet innebär att en gång i månaden arbeta från en lokal mötesplats, som en bygdegård, för att göra det enklare för bybor att komma i kontakt med Umeå kommun.

Informationsträffar har också genomförts i Bodbyn, Brännland, Norrbyn, Håckmark och Täfteå vilket resulterade i att både Täfteå och Norrbyn senare inkom med ansökningar som kunde beviljas.

Flera beviljade projekt har marknadsförts som goda exempel i form av nyhetsartiklar på kommunens landsbygdswebb: www.umea.se/landsbygd

Totalt har 510 294 kronor beviljats från Stöd till lokalt ledd utveckling under 2025. Då har även differensen från tidigare års genomförda projekt räknats in och beviljats från 2025 års budget.

Under hela stödperioden, det vill säga åren 2018–2025 har 141 projekt beviljats LLU-stöd närmare 3,5 miljoner kronor. Samtliga projekt har på olika sätt stärkt och främjat lokal utveckling på Umeås landsbygder.

Beslutsunderlag

Årsrapport 2025 – Stöd till lokalt ledd utveckling

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beredningsansvariga

Linn Alexandersson

Jennie Bergvall Kalén

Beslutet ska skickas till

-

§ 80

Diariennr: KS-2026/00260

SM-veckan vinter 2029**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att i enlighet med kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskotts beslut från 2024-08-13 (§108) fullfölja optionen om att vara värdkommun för SM-veckan vinter 2029

att uppdra åt näringslivsavdelningen och fritidsnämnden att ansvara för arrangemanget samt att sluta erforderliga avtal med Riksidrottsförbundet

att finansieringen av SM-veckan hanteras i budgetprocess för 2029.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutade 2024-08-13 (§108) att godkänna fritidsnämndens skrivelse till kommunstyrelsen med förslag om att Umeå kommun skulle ansöka om att vara värd för SM-veckan vinter 2026, samt erhålla option för 2029 års arrangemang.

Beslutet om optionen 2029 var beroende av att avtal fanns upprättade mellan Riksidrottsförbundet, SVT och Svenska Skidförbundet. Sådana avtal finns nu och Riksidrottsförbundet vill gå vidare och skriva avtal med Umeå Kommun om 2029.

SM-tävlingarna är ett nära samarbete med kommun, förbund och lokala föreningar. Förbundet kräver att en värdkommun gör en avsättning i storleksordningen 10 miljoner för arrangemanget. Främst för att säkra att det finns resurser för snö, läktare, infrastruktur, lokala samarbeten m m. En mindre del av helheten betalas som ersättning till förbundet för rättigheten. Kostnaden är även avhängig av vilka sporter som ansöker samt

var tävlingarna genomförs, där tex behov av anpassningar och konstsno för främst skidor. Vi ser en stor nytta av investeringar som gjorts inför 2026 års tävlingar och att flera av dessa kommer anläggningarna, föreningarna och Umeåborna till gagn även vid andra tillfällen. Utöver detta har vi som kommun och plats skapat en god organisatorisk förmåga för denna typ av stora evenemang.

Näringslivsavdelningen, fritidsnämnden och Visit Umeå ser positivt på hur arrangemanget bidrar till Umeås tillväxt. Utöver direkta intäkter för det lokala närings- och föreningslivet bidrar arrangemanget till att stärka Umeåbornas upplevelse av Umeå som en bra plats att leva och bo på samt stärker bilden av Umeå mot inflyttare, besökare och investerare.

Beredningsansvariga

Peter Juneblad, Stefan Hildingsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Näringsliv

Fritidsnämnden

§ 81

Diariennr: KS-2026/00259

Inbjudan: Deltagande vid möten med internationella och nationella ägare och förbund i samband med rally i Kroatien i april 2026**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att kommunstyrelsens ordförande Hans Lindberg reser till Kroatien för att medverka vid möten med internationella och nationella ägare och förbund

att kommunstyrelsens ordförande Hans Lindberg får mandat att träffa principöverenskommelse eller Letter of Intent (LOI) om att inleda diskussioner om förlängt avtal i syfte att skapa underlag och se över förutsättningar och villkor inför ett eventuellt nästa steg.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2026-03-10 ger näringslivsdirektör Peter Juneblad och kommunikationsdirektör Thomas Hansen en redovisning av Rallyt 2026, exempelvis värden och intäkter, mediegenomslag lokalt och nationellt samt påverkan på rennärningen.

Svenska Rallyt har nu genomförts 5 år i Umeå. Eventet har växt kontinuerligt och nuvarande avtal med Rally Sweden AB löper över 2027 års arrangemang. Vi utgår från att Rally Sweden AB, Bilsportförbundet, FIA samt promotorn har för avsikt att ställa frågan till Umeå kommun om en möjlig förlängning av åtagandet som värdkommun. Umeå kommuns avtalspart är Rally Sweden AB som i sin tur ägs av Bilsportförbundet. Samtidigt pågår diskussioner mellan FIA och promotorerna om nya avtal och parter. Även dialog mellan Bilsportförbundet och nya lokala ägare av Rally Sweden AB pågår parallellt.

Samtliga aktörer har för avsikt att i samband med det Kroatiska Rallyt den 9-12 april inleda samtal om kommande rallyn bl a relaterat till den övergripande ägar- och rättighetsstrukturen. Umeå kommun är genom kommunstyrelsens ordförande inbjuden att medverka. Enligt gällande reglemente skall resa utanför Sverige beslutas i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU).

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Föredragande: Peter Juneblad och Thomas Hansen

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beredningsansvariga

Peter Juneblad

§ 82

Diariernr: KS-2026/00023

Anmälningssärenden 2026-03-10***Remisser***

Klimat-och näringslivsdepartementet - Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen och kritiska råmaterial och förordningen om nettoindustri. Miljö- och hälsoskyddsnämnden för yttrande och till Näringsliv för handläggning till kommunstyrelsen som skickar kommunens yttrande till Klimat-och näringslivsdepartementet senast 13 april 2026.

Tidsplan: MHN 2026-02-19 KSNAU 2026-03-10 KS 2026-03-17

Länsstyrelsen - Förslag till bevarandeplan för Natura 2000-området Öreälven, dnr 393–2026. Miljö- och hälsoskydd för eget yttrande till Länsstyrelsen senast 4 mars 2026

Socialdepartementet - Europeiska kommissionens förslag på förordning och direktiv om bioteknik – hälsa. Miljö- och hälsoskyddsnämnden för eget yttrande till Socialdepartementet senast 7 april 2026

Universitets- och högskolerådet (UHR) – Ändring av UHR:s föreskrifter om särskild behörighet för tillträde till yrkesläroverutbildningen. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för eget yttrande till Universitets- och högskolerådet senast 20 mars 2026

Finansdepartementet - Konkurrensverkets rapport 2025:8. Nya grindvaktsfunktioner i LOV. Upphandlingsbyrån för handläggning till Kommunstyrelsen som skickar kommunens yttrande till finansdepartementet senast 17 maj 2026. Tidsplan: JUSK 2026-2026-03-12 KSNAU 2026-04-14 KS 2026-05-12

Finansdepartementet - Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM (2026) 16. Umeå Energi för eget yttrande till Finansdepartementet senast 20 april 2026

Myndigheten för civilt försvar - Reviderade föreskrifter och allmänna råd om kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor. Umeåregionens brand- och räddningsnämnd för eget yttrande till Myndigheten för civilt försvar senast 20 maj 2026

Socialdepartementet - Elektronisk övervakning – ett verktyg för socialtjänsten till skydd för barn och unga. Individ- och familjenämnden för eget yttrande till Socialdepartementet senast 20 mars 2026

Inbjudan

Demokratidagen – Clarion Hotel Stockholm, 15 april 2026, kl. 10.00–15.00

Sammanställning

Logg visselblåsarfunktion inklusive beslutsmeningar

§ 83

Diariennr: KS-2024/01094

**Motion 24/2024: Revidering av
Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling
Palmberg (C)****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Ärendebeskrivning

I nämnda motion yrkar Maja Westling Palmberg (C) att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Enligt kommunallagen får interpellationer riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Regelverket för interpellationer är tillämpligt även för frågor.

Viktigt att ha i åtanke vid utvidgning av interpellationskretsen är att interpellationer endast bör ställas i angelägenheter av större intressen för kommunen samt att ämnet ska höra till fullmäktiges, en nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. Vidare ska interpellationer ses som ett verktyg för att kräva politiskt ansvar. Det är därför lämpligt att de personer som har ett direkt politiskt ansvar kan interPELLERAS i frågor där de är ansvariga.

Det finns dock vissa skillnader mellan arbete i bolagsstyrelse och arbete i nämnd. I bolagsstyrelsen är ledamöterna personligt valda enligt aktiebolagslagen, medan ledamöter i en nämnd är politiskt förtroendevalda enligt kommunallagen.

Bolagsordföranden är således inte förtroendevald i kommunallagens mening, och interpellationskretsen kan därför inte utvidgas till att omfatta dessa (jfr 4:1 kommunallagen).

Det finns emellertid andra möjligheter till insyn i bolagen än via direkta interpellationer/frågor. Exempelvis finns en rätt för fullmäktige att besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarande av en interpellation till en bolagsstyrelseledamot som blivit utsedd av fullmäktige (se KF arbetsordning §31). En annan källa till upplysningar, avseende de kommunala bolagens verksamhet, är den årliga bolagsinformation som Umeå kommunföretagskoncernens bolag redovisar kommunfullmäktige.

När det gäller utskottsordförande så är dessa förtroendevalda i kommunallagens mening samt har ett direkt politiskt ansvar över vissa frågor. Stadsledningskontoret anser därför att det är lämpligt att utskottsordföranden ska kunna interPELLERAS och ställas frågor gällande uppgifter där de har ett direkt politiskt ansvar.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar

att delvis bifalla motion 24/2024 enligt följande: Arbetsordningen för kommunfullmäktige i Umeå kommun ändras så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och ställas (enkla) frågor.

Beslutsunderlag

Motionen

Beredningsansvariga

Lennart Nilsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) – Att ändra beslutsmeningen till: att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till Anders Ågrens (M) yrkande. Ordföranden finner att utskottet bifaller Anders Ågrens (M) yrkande.

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 84

Diariennr: KS-2026/00243

Privata utförare inom överförmyndarverksamhet**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Särskilt uttalande

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – Återkommer i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden beslutade 2026-02-11, § 24:

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där samtliga deltagande kommuner ska ges möjlighet att ta ställning till principiella frågor. Den

gemensamma nämndens ansvar och mandat regleras i ett reglemente och avtal fastställt av kommunfullmäktige i de deltagande kommunerna. För att nämnden ska ha mandat att vid behov anlita externa utförare föreslås därför deltagande kommuner att ge den gemensamma överförmyndarnämnden detta mandat och att den gemensamma nämndens reglemente kompletteras så att detta framgår. Vid upphandling ska den gemensamma Överförmyndarnämnden följa värdkommunens fastställda policy och riktlinje avseende upphandling- och inköpsverksamhet.

Behovet av ställföreträdare ökar och väntetiderna är långa. Privata utförare skulle vara ett komplement, särskilt i komplexa ärenden där rekrytering är svår och där kommuninvånare riskerar att stå utan ställföreträdare med allvarliga konsekvenser för individen. Det skulle minska väntetiderna för dessa ärenden. Det finns ett stort behov av att kunna entlediga ställföreträdare som själva önskar detta eller som av andra skäl inte anses lämpliga.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämndens protokoll 2026-02-11, § 24.

Överförmyndarnämndens protokoll 2025-06-18, § 118.

Överförmyndarnämnden 2025-06-18, § 118 protokollsanteckning.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen, reglemente

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Särskilt uttalande

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – Återkommer i kommunstyrelsen.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Beslutet ska skickas till
Överförmyndarnämnden
Sandra Andersson

§ 85

Diariennr: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa reglemente för styrelse och nämnder enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Reglemente för styrelse och nämnder är ett dokument där kommunfullmäktige fördelar uppdrag, ansvar och mandat till nämnder. Flera nämnder föreslår fullmäktige att besluta om revidering av de specifika beskrivningar som gäller deras nämnd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nuvarande reglemente behöver uppdateras utifrån ändrad lagstiftning och förändrade begrepp. Några punkter har tillkommit utifrån nytt ny lagstiftning och nytt ansvarsområde.

Tekniska nämnden

Sedan 2022 har varje nämnd i reglementet ett grunduppdrag som beskriver nämndens huvudsakliga ansvarsområden. Nämnden vill flytta om text i reglementet så att beskrivningen av nämndens grunduppdrag utökas. Förändringen innebär inte något förändrat ansvar utan det handlar om flytt av text mellan olika rubriker.

Äldrenämnden/Individ och familjenämnden

Revideringen handlar i huvudsak om att tydliggöra ansvaret mellan äldrenämnden och individ- och familjenämnden kring utförandet av hemtjänst, hemsjukvård och insatsen boendestöd.

Båda nämnderna är överens om förändringen i reglementet. Förändringen innebär ingen förändring av organisation, verksamhet eller ekonomi utan är ett förtydligande av hur verksamheten sett ut i praktiken sedan socialnämnden delades i två. Respektive nämnd har kvarvarande ansvar för

utredning, beslut och uppföljning av beslut medan utförandet av insatsen utförs av den andra nämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har sett över grunduppdrag och ansvar i reglementet bland annat med anledning av utbildningsförvaltningens uppdelning. Föreslagna förändringar avser framför allt reviderade beskrivningar. Ansvar för kompetensförsörjning har lagts till.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har inget att invända mot föreslagna förändringar.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till reviderat reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Underlag Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Underlag Tekniska nämnden

Underlag Äldrenämnden

Underlag Individ och familjenämnden

Underlag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

Individ och familjenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

§ 86

Diariennr: KS-2025/00671

**Förläggning av nämnders och bolags mandatperiod
– Från och med 1 januari 2027 och tills vidare****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att mandatperiod för kommunens nämnder och bolag förläggs från och med 1 jan 2027 och tills vidare.

Ärendebeskrivning*Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag*

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag har historiskt sett förlagts från 1 december valåret till 30 november nästkommande valår.

Från och med valåret 2022 beslutade kommunfullmäktige att förlägga nästkommande mandatperiod för kommunens nämnder och bolag från och med 1 december 2022 och tills vidare. Anledningen till att det ej angavs något slutdatum för nämnders och bolags mandatperiod var för att möjliggöra den nu föreslagna förändringen.

Bakomliggande orsaker till att mandatperioden för nämnder och bolag nu föreslås förläggas från och med 1 januari 2027 är för att:

- Mandatperioden för nämnder och bolag då sammanfaller med nämndernas/bolagens räkenskapsår (1 jan till 31 dec) och att ansvarsprövning av nämnd/bolagsstyrelse då genomförs för helt räkenskapsår.
- Möjliggöra administrativ hantering och kallelse till konstituerande sammanträde i kommunens nämnder och bolag. Genom att förlägga mandatperiodens start till den 1 jan ges tid till nödvändig administration och kallelse till konstituerande sammanträden i

nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktiges val av ledamöter till nämnder och bolag genomförs den 30 november 2026, även om paragrafen omedelbart justeras är det tidsmässigt utmanande att administrativt hantera valärendet, registrera kontaktuppgifter till valda ledamöter i kommunens system för förtroendevalda (Troman) och skicka kallelser till konstituerande sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser innan den 1 december 2026. Ett sådant förfaringssätt bedöms vara behäftat med omfattande risk för felaktigheter och/eller förseningar.

Information och samråd om förslaget har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Nämnds- och bolagsstruktur

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn av om nuvarande struktur avseende nämnder och bolagsstyrelser är ändamålsenlig. Information om översynen och samråd om det föreligger behov av förändringar i nämnds- eller bolagsstruktur har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Genomförda samråd har utmynnat i att nuvarande nämnds- och bolagsstruktur är ändamålsenlig och att det inte föreligger behov av förändring av nämnds- och bolagsstruktur i anslutning till ny mandatperiod.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Nämnder

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Bolag

Styrelser

Stadsledningskontoret Lönesupport/Troman

§ 87

Diariennr: KS-2025/00756

Kommunstyrelsens yttrande över förslag till planeringsdirektiv 2027**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna stadsledningskontorets förslag till yttranden till partipolitisk beredning

Ärendebeskrivning

Inom ramen för Umeå kommuns planeringsprocess har stadsledningskontoret arbetat fram förslag till planeringsdirektiv för 2027.

Förslaget till planeringsdirektiv lämnades i december 2025 till kommunstyrelse, berörda nämnder och bolag för att dessa ska kunna lämna yttranden i enlighet med fastställda anvisningar. Det innebär att kommunstyrelsen ska lämna yttrande/svar på remissfråga 1-4 i enlighet med fastställd anvisning. Kommunstyrelsen ska även lämna yttrande över kommungemensamma poster.

Förvaltningens förslag och yttranden

Stadsledningskontoret har sammanställt förslag till:

- Yttrande över remissfråga 1,2,4 (se bilaga 1)
- Yttrande över kommungemensamma poster (se bilaga 2)
- Yttrande över remissfråga 3 - Förslag till revidering av program för Tillväxt, Social hållbarhet och Klimatneutrala Umeå 2040 (se bilaga 3)

Beslutsunderlag

Bilaga 1 - Förslag till yttrande över planeringsdirektiv 2027

Bilaga 2 - Yttrande över kommungemensamma poster

Bilaga 3 - Förslag till revidering av program

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson

Helen Nilsson

Jonas Andersson Wikström

Dan Gideonsson

Lina Renfors

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Lina Renfors

§ 88

Diariennr: KS-2026/00013

Finans- och kraftrapport januari 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna Finans- och kraftrapport januari 2026

Ärendebeskrivning

Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag

Finans- och kraftrapport januari 2026

Beredningsansvariga

Anna-Karin Nilsson

Anna Westerlund

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Olof Jansson

§ 89

Diariennr: KS-2025/00748

**Utdelning från J.G. Rothoffs donationsfond -
HörneFORCE aktivitetspark****Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att dela ut 8 000 kr till KFUM Umeå för HörneFORCE aktivitetspark från J.G. Rothoffs donationsfond

Ärendebeskrivning

År 1890 donerade borgmästare Johan Gustav Rothoff 50 000 kr till dåvarande Umeå stad. Avkastningen skulle användas till *"för staden allmännyttiga företag och inrättningar, enligt deras egna bestämmelser."* Stiftelsen är en fristående egen juridisk person som förvaltas av kommunstyrelsen som också beslutar om utdelning. Av hävd har föreningar beviljats medel från stiftelsen.

KFUM söker medel till byggnation av HörneFORCE aktivitetspark. Projektet har beviljats medel från bland annat allmänna arvsfonden, LEADER ideriket Umeåregionen 2030, RF SISU med flera. Projektet har också fått stöd från Umeå kommun genom bidrag från Fritidsnämnden. För att genomföra projektet krävs fortfarande en kompletterande medfinansiering.

Aktivitetsparken byggs i centrala Hörnefors i samverkan med flera föreningar och aktörer på kommunal mark. Utvecklingen av verksamheten kan följas på www.kfum.nu/horneforce

En privatperson i Hörnefors har riktat kritik mot projektet.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Ansökan om bidrag KFUM

Beredningsansvariga

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Malin Ärlebrant

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

KFUM, Christian Fridh

§ 90

Diariennr: KS-2025/00616

Svar till kammarkollegiet gällande stiftelsen Umeå stads invalid- och beväringsskassa

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna svar till Kammarkollegiet enligt bilaga 2.

Ärendebeskrivning

Med anledning av ansökan om att sammanlägga Umeå stads invalid- och beväringsskassa med Biståndsfonden har Kammarkollegiet ställt kompletterande frågor. Kammarkollegiets praxis tillåter inte sammanläggning av stiftelser såvida inte ändamålet med stiftelserna är exakt lika eller mycket lika. Stiftelsen har därför erbjudits möjlighet att ändra sitt yrkande.

I första hand yrkas att ändamålet får ändras och breddas eftersom det nuvarande är svårt att uppfylla.

I andra hand yrkas att få upphäva samtliga förfogelser som begränsar användningen av stiftelsens kapital. Om hela kapitalet förbrukas så avslutas stiftelsen. Kapitalet ska fortfarande förbrukas till det nuvarande ändamålet.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Brev från Kammarkollegiet

Bilaga 2. Svar till Kammarkollegiet

Beredningsansvariga

Sara Nordström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Beslutet ska skickas till

Sara Nordström för vb till Kammarkollegiet

§ 91

Diariennr: KS-2026/00274

Svar till DO gällande anmälan om att en anställd upplever sig utsatt för sexuella trakasserier

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att befullmäktiga förhandlingschef Stefan Larsson att föra kommunens talan vid Diskrimineringsombudsmannen, DO, gällande ärende DO2026/1005.

Ärendebeskrivning

Diskrimineringsombudsmannen har inlett ett tillsynsärende i Umeå kommun, ärendenummer DO2026/1005. En arbetstagare har anmält en kollega för sexuella trakasserier och DO har utifrån detta ställt ett antal frågor till Umeå kommun. DO efterfrågar en kontaktperson i Umeå kommun i ärendet och en person som har fullmakt att företräda Umeå kommun i ärendet.

Förslaget är att förhandlingschef Stefan Larsson befullmäktigas att företräda Umeå kommun i ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse.

Skrivelse om tillsyn och utredning DO

Beredningsansvariga

Stefan Larsson

Lennart Nilsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Beslutet ska skickas till
Beredningsansvariga

§ 92

Diariennr: KS-2026/00206

Yttrande om JO-anmälan avseende avgift**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens beslutar

att fastställa yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse.

Ärendebeskrivning

Justitieombudsmannen (JO) har begärt att kommunstyrelsen i Umeå kommun ska yttra sig över en anmälan som rör stadsarkivet i Umeå kommuns tillämpning av eftersökningsavgift.

Anmälan avser i huvudsak frågan om eftersökningsavgift tas ut och hur denna avgift förhåller sig till gällande regelverk samt till JO:s uttalanden i ämbetsberättelsen 2019/20.

JO begär att kommunen redogör för det rättsliga stödet för avgiften samt hur avgiftssystemet tillämpas i praktiken.

Rättsligt stöd och styrande dokument

Stadsarkivets verksamhet regleras av arkivlagen (1990:782), tryckfrihetsförordningen (1949:105), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt Umeå kommuns arkivreglemente, antaget av kommunfullmäktige (dnr KS000025/1997).

En taxa för utlämnande av handlingar och arkivarbete vid stadsarkivet trädde i kraft den 1 september 2025 (dnr KS-2024/00541-3). Enligt denna är information om arkivbestånd, arkivförhållanden och uppgifter ur allmänna handlingar som förvaras i Umeå stadsarkiv avgiftsfri. För kopior överstigande nio sidor tillkommer dock en avgift enligt gällande taxa.

Stadsarkivets tillämpning av avgiftsregler

En grundläggande utgångspunkt för stadsarkivets verksamhet är att utlämnande av identifierade allmänna handlingar sker utan avgift. När en begäran avser en bestämd handling som går att återfinna med hjälp av till exempel diaries, register eller arkivens ordning (till exempel personnummer- eller fastighetsordning), behandlas ärendet som ett utlämnande av allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

Om en förfrågan däremot inte avser en identifierbar handling utan skulle kräva en systematisk genomgång av arkivmaterial i syfte att ta fram eller sammanställa uppgifter, betraktas detta inte som eftersökning av en allmän handling utan som arkivforskning. I sådana fall hänvisas den som söker uppgifterna till att själv ta del av och söka i materialet i stadsarkivets forskarsal.

I beslutad taxa för utlämnande av handlingar och arkivarbete vid stadsarkivet finns en avgift för "övriga förfrågningar", vilket avser efterforskningar av handlingar ur privata och andra icke-kommunala arkivbildare.

Stadsarkivets ärendehantering i praktiken

Under 2025 hanterade stadsarkivet totalt 2 192 ärenden. Inte i något av dessa ärenden har forskningsavgift tagits ut, utan enbart kopieringskostnader i enlighet med taxan från 2025. Detta speglar hur verksamheten i praktiken bedrivs.

Förhållandet till JO:s uttalande 2019/20

Kommunen är medveten om JO:s uttalande i JO:s ämbetsberättelse 2019/20 om att avgift inte får tas ut för åtgärder som en myndighet är skyldig att vidta enligt tryckfrihetsförordningen.

Stadsarkivet tar inte ut någon avgift för utlämnande av allmän handling. Forskningsavgift kan endast bli aktuell vid förfrågningar som avser privata arkivbildare.

Om information på webbplatsen

I samband med att en ny taxa för utlämnande av handlingar och arkivarbete trädde i kraft i september 2025 genomfördes ändringar på

stadsarkivets webbplats. Vid detta arbete missades att uppdatera ett äldre beställningsformulär med en formulering om "30 minuters efterforskning".

Stadsarkivet är tacksamt för att denna omständighet har uppmärksamats, eftersom formuleringen inte överensstämmer vare sig med nu gällande taxa eller med hur verksamheten bedrivs. Texten i e-tjänsten har nu korrigerats. Även informationen på stadsarkivets webbplats har setts över och uppdaterats så att det tydligt framgår att stadsarkivet inte tar ut någon avgift vid begäran om allmän handling, med undantag för kopieringsavgift enligt taxa.

Beslutsunderlag

Taxa för utlämnande av handlingar och arkivarbete vid stadsarkivet (dnr KS-2024/00541-3).

Beredningsansvarig

Johan Silverfred, stadsarkivarie

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

JOkansli2@jo.se, senast den 24 mars 2026.

§ 93

Diariennr: KS-2025/00725

Yttrande om revisionsrapport Uppföljande granskning av hantering av skyddade personuppgifter 2025**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att yttra sig om revisionens granskning och rekommendationer enligt nedanstående.

Den inledande rubriken i varje stycke är revisionens rekommendation till kommunstyrelsen.

1.Säkerställa att revidering av riktlinje för informationssäkerhet genomförs

Utkast på reviderad riktlinje om informationssäkerhet finns framtagen och kommer att skickas på remiss till nämnderna under våren. Den reviderade riktlinjen kommer att tydliggöra vad nämnderna och förvaltningarna behöver jobba med i det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Hanteringen av skyddade personuppgifter kommer att hanteras i ett separat styrande dokument och det finns ett utkast även på detta.

Målsättningen är att en reviderad informationssäkerhetslinje fastställs av Kommunstyrelsen under 2026. Planen är att det därutöver ska finnas ett styrande dokument för hanteringen av skyddade personuppgifter.

2.Utreda behovet av en kommunövergripande utbildning som rör skyddade personuppgifter

För närvarande prioriteras utbildning om informationssäkerhet och risker kopplat till den digitala miljön. Utbildningen handlar inte specifikt

om hantering av skyddade personuppgifter. Samtliga nämnder/förvaltningar ska ha genomgått utbildningen under 2026.

Det finns allmän information på kommunens intranät om skyddade personuppgifter. Kommunstyrelsens bedömer att behovet av utbildning och verksamhetsnära rutiner inom de verksamheter vid Kommunstyrelsen (lön och pension samt redovisning) som främst hanterar skyddade personuppgifter är säkerställt. Därutöver visar granskningen att ett flertal av de nämnder som granskats har rutiner och utbildar medarbetare om hanteringen. Kommunstyrelsen kommer fortsatt att överväga behovet av att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter inom ramen för en kommunövergripande informationssäkerhetsutbildning. Det är dock inte prioriterat inom den närmaste tiden och någon tidplan har inte satts.

3.Säkerställa att arbetet med att utveckla incidenthanteringsprocess för informationssäkerhetsincidenter genomförs enligt plan

Kommunstyrelsen instämmer i att incidenthanteringsprocess för informationssäkerhetsincidenter behöver utvecklas för ett ensat arbetssätt för informationssäkerhets- cybersäkerhets- och personuppgiftsincidenter. Ingen tidplan är satt för detta arbete.

4.Säkerställa att arbetet med att utveckla det kommunövergripande arbetet avseende hantering av internpost genomförs enligt plan

Kommunrevisionen uppger att den reviderade riktlinjen för informationssäkerhet har samma rutiner för internpost som tidigare. Riktlinjen innehåller ingen skrivning om internpost och det är inte heller aktuellt att den reviderade varianten ska innehålla en sådan skrivning. Det är korrekt att internposthanteringen förändras från den 2 mars men det innebär ingen förändring när det gäller hanteringen av skyddade personuppgifter. På samma sätt som tidigare gäller att verksamheterna har verksamhetsnära rutiner som säkerställer att skyddade personuppgifter skickas på ett sådant sätt att skyddade personuppgifter inte röjs. Inom exempelvis Lön och Pension finns en sådan postrutin.

Tanken är att det särskilda styrdokumentet om skyddade personuppgifter ska innehålla ett avsnitt om hur sådana uppgifter hanteras med post, men inte specifikt knutet till internpost.

5. Överväga att analysera risker kopplat till hanteringen av skyddade personuppgifter inom ramen för det ordinarie internkontrollarbetet.

Risker med hantering av skyddade personuppgifter behöver omhändertas i det systematiska informationssäkerhetsarbetet som ska bedrivas i alla förvaltningar. Risker kopplat till informationshantering i specifika digitala system kan fångas i riskhanteringsarbetet kopplat till cybersäkerhetslagen. Risker kan också fångas i riskhanteringsarbetet kopplat till personuppgiftsbehandlingar (GDPR).

Kommunstyrelsen kommer att överväga om detta ska tas upp inom ramen för internkontrollen för 2027. Då är även det kommunövergripande dokumentet om skyddade personuppgifter färdigställt.

6. Säkerställa att åtkomsten till skyddade personuppgifter är begränsade där skyddade personuppgifter förekommer

Säkerställs inom ramen för det systematiska informationssäkerhetsarbetet och dess riskhantering, se punkt 5 ovan. Behörighetstilldelning är ett av områdena som ska beaktas i förvaltningarnas arbete kopplat till cybersäkerhetslagen. Verksamhetsområdet Lön och pension har säkerställt begränsad åtkomst till detta.

7. Säkerställa att kommunens tjänst för säker digital kommunikation används där det bedöms föreligga ett behov

Det finns information och görs utbildningsinsatser inom offentlighet- och sekretess, informationssäkerhet och dataskydd. Det är upp till verksamheten att bedöma behov av SEFOS.

8. Säkerställa att de åtgärder som vidtas med anledning av revisorernas granskningar återrapporteras till nämnden

Informationssäkerhetsriktlinjen (p 1) och internkontrollplanen för 2027 (p 5) beslutas av Kommunstyrelsen.

Eventuellt återrapporteringsbehov till kommunstyrelsen av punkt 1 om särskilt dokument för skyddade personuppgifter samt punkterna 2 och 3 bedöms och säkerställs av Stadsdirektören i så fall som en informationspunkt vid Kommunstyrelsen. När det gäller övriga

rekommendationer vidtas ingen åtgärd som föranleder särskild återrapportering till nämnden.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen har granskat om kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden, individ- och familjenämnden, fritidsnämnden samt kulturnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån tidigare revision av hanteringen av skyddade personuppgifter (december 2023). Se kommunstyrelsens yttrande över granskningen 2023, bilaga 1.

Kommunrevisionens bedömning av vidtagna åtgärder utifrån den tidigare granskningen och deras rekommendationer framgår av beslutsunderlag, se bilagorna 2 och 3. Kommunrevisionen önskar nu åsikter kring granskningen och rekommendationerna samt vid eventuella utfästelser en tidplan för detta.

Kommunrevisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder **delvis** har vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån revisionens tidigare granskning. Revisionen bedömer att Kommunstyrelsen har behandlat ärendet men återrapportering av åtgärder till nämnderna har i flera fall inte genomförts. Granskningen visar att flera rekommendationer från tidigare revision **delvis** är omhändertagna. Exempelvis saknas fortfarande ett kommunövergripande styrdokument för hantering av skyddade personuppgifter, och risk- och konsekvensanalyser är inte genomförda eller integrerade i internkontrollplanerna i alla nämnder. Vidare har inte alla nämnder säkerställt att åtkomsten till skyddade personuppgifter är tillräckligt begränsad, och det finns oklarheter kring användningen av säker digital kommunikation.

Utbildningsinsatser har genomförts i vissa nämnder, men det saknas en kommunövergripande utbildning riktad till alla medarbetare som hanterar skyddade personuppgifter. Rutiner för internpost och loggkontroller varierar mellan nämnderna, och uppföljning av avvikelser behöver stärkas.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 - kommunstyrelsens yttrande 2024-06-04 över granskning 2023

Bilaga 2 - uppföljande granskning av hantering av skyddade
personuppgifter

Bilaga 3 - sammanfattning av uppföljande granskning

Beredningsansvariga

Maria Törnblom, chefsjurist

Hanna Öberg, informationssäkerhetssamordnare

Malin Blom, redovisningschef

Ida Berginström, lönechef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen@umea.se

§ 94

Diariennr: KS-2026/00190

Dispens från regler gällande dygnsvila**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att bevilja dispens inom personlig assistans för verksamhet 0695893.

att bevilja dispens inom personlig assistans för verksamhet 0741467.

Ärendebeskrivning

Bakgrund: I november 2022 tecknade parterna en överenskommelse om att göra ändringar i bestämmelserna om dygnsvila. I bestämmelserna anges att arbetstagaren har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila.

Centrala parter konstaterar att dispens ska tillämpas restriktivt och att det alltid ska göras en intresseavvägning mellan arbetstagarens rätt till minst 11 timmars dygnsvila och verksamhetens behov av att säkra bemanningen.

Parterna har utifrån verksamhetens karaktär fört särskild dialog kring arbetstidsförläggning inom funktionshinderomsorgen. Detta innebär att det inom funktionshinderomsorgen är möjligt att, under vissa förutsättningar överstiga förläggning av 20 timmars arbetspass om det är nödvändigt för att säkerställa omsorgstagarens rättigheter och friheter enligt lag. I de fall det efter analys konstateras att det krävs ett undantag från huvudregeln kan en ansökan om dispens upprättas. Beslut om dispens är tidsbegränsat, max 12 månader.

Analys utifrån aktuella ärenden:

Verksamhet 0695893 har under 2025 provat olika schemamodeller med målet att på sikt uppfylla reglerna om 11 timmars dygnsvila. De försök som gjorts har dessvärre fått avbrytas på grund av brukarens försämrade hälsa. Arbetsgivarens bedömning är därför att det är nödvändigt att förlägga arbete i kombination jour längre än 20 timmar för att kunna upprätthålla verksamheten.

Arbetsgivaren kommer att fortsatt aktivt arbeta med rutiner och metoder i mötet med brukaren. Arbetsgivaren kommer fortsätta att pröva med två personalbyten per dygn, samt genomföra ESL-utbildning (ett självständigt liv) för att skapa förutsättningar för att arbeta med schemaförändring.

Verksamheten söker dispens för 10 månader denna gång. Anledningen är att arbetsgivaren ser ett värde i att samtliga dispenser hanteras samtidigt. Det innebär att nästa ansökan för detta ärende skulle kunna gå upp i kommunstyrelsen i januari 2027, tillsammans med övriga dispenser inom personlig assistans.

Verksamhet 0741467 har sedan i början på 2024 provat olika schemamodeller med målet att på sikt uppfylla reglerna om 11 timmars dygnsvila. Konstateras kan dock att när förändringar i schemat genomförts har brukaren visat på stor försämring i sitt mående. Arbetsgivarens bedömning är därför att det är nödvändigt att förlägga arbete i kombination jour längre än 20 timmar för att kunna upprätthålla verksamheten.

Arbetsgivaren kommer att fortsatt aktivt arbeta med rutiner och metoder i mötet med brukaren, samt genomföra kartläggning med stöd av arbetsterapeut. Detta kommer utmynna i en översyn av schemat.

Verksamheten söker dispens för 10 månader denna gång. Anledningen är att arbetsgivaren ser ett värde i att samtliga dispenser hanteras samtidigt. Det innebär att nästa ansökan för detta ärende skulle kunna gå upp i kommunstyrelsen i januari 2027, tillsammans med övriga dispenser inom personlig assistans.

Facklig dialog:

Berörda fackliga organisationer har tagit del av arbetsgivarens analys och har i samband med MBL-förhandling haft möjlighet att komma med inspel och förslag till åtgärder för att undvika dispens. De fackliga organisationerna anser att det är sårbart för verksamheten att enbart bemanna efter brukarens beslut och att det bör tillföras mer medel till verksamheten för att lösa den nya arbetstidsförläggningen. Facken framför också vikten av kompetensutveckling samt att arbeta med faktorer för att göra arbetet mer attraktivt.

Vidare framför facken att det är bra med att det finns en handlingsplan för att undvika dispens nästkommande år. De betonar även vikten av att arbeta med handlingsplanen.

Beslutsunderlag

Verksamhetsanalys, underlag för ansökan om dispens
Förhandlingsprotokoll

Beredningsansvariga

Linda Thelberg, Biträdande förhandlingschef

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Linda Thelberg, Biträdande förhandlingschef

§ 95

Diariennr: KS-2026/00226

Registerkontroll vid anställning till ledande befattningar och befattningar av väsentlig betydelse**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att anta det principiella beslutet att Umeå kommun ska tillämpa Lag (2026:44) om registerkontroll vid anställning till ledande befattningar i kommuner.

att ge Stadsledningskontoret uppdraget att ta fram styrning och arbetssätt till förvaltningarna för att identifiera vilka befattningar som omfattas av registerkontroller inför anställning med stöd av den här lagen.

Ärendebeskrivning

Kommunen får genom en ny lag möjlighet att göra kontroller från brottsregistret inför anställning till ledande befattningar och andra befattningar som är av väsentlig betydelse för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag. Lagen är inte obligatorisk och kräver därför inte att Umeå kommun gör registerkontroller inför anställning till de befattningar som lagen avser. Umeå kommun behöver själv ta ställning till om möjligheten ska nyttjas i vår kommun. Lagen gäller från 1 mars 2026 och är en del av flera nya lagar och lagförändringar som ger kommuner utökade möjligheter att göra registerkontroller.

Bakgrunden till lagändringen är att kommunerna står inför ökade risker kopplade till organiserad brottslighet, otillåten påverkan och försök till infiltration. Kommuner hanterar myndighetsbeslut, stora välfärdsresurser, känsliga personuppgifter och bedriver verksamheter där barn, äldre och personer med funktionsnedsättning behöver ett särskilt starkt skydd. Lagstiftaren framhåller att fel person på fel plats kan få långtgående

konsekvenser, både för verksamhetens säkerhet och för de människor som är beroende av kommunens tjänster.

Med den nya lagen får kommunerna ytterligare verktyg för att kontrollera personer som kan få betydande inflytande eller arbeta i sårbara miljöer. Ledande befattningar är roller där personen har ett stort ansvar eller inflytande över en verksamhet eller ett verksamhetsområde, exempelvis chefer eller andra med betydande mandat att leda, fatta beslut och styra resultat.

Befattningar av väsentlig betydelse omfattar nyckelroller som inte nödvändigtvis är chefer men som ändå är centrala för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag. De har arbetsuppgifter som kan påverka kommunen på ett kännbart sätt, t.ex. vid tillståndsgivning, upphandlingar, rekrytering eller hantering av större ekonomiska medel. Bedömningen utgår från vilken faktisk påverkan rollen har på verksamheten och vilken skada eller olägenhet som kan uppstå om befattningen missbrukas.

Registerkontroller innebär ett intrång i den personliga integriteten och ska därför användas på ett genomtänkt sätt och betraktas som en del i det sammantagna verksamhetsskyddet som kan behövas för att utföra den känsliga uppgiften.

Registerutdragets omfattning

De uppgifter som arbetsgivaren får ta del av genom kontrollen är de uppgifter som finns i belastningsregistret enligt gällande lagstiftning. Det exakta innehållet i registerutdraget bestäms genom förordning, som regeringen får meddela. I förarbetena föreslås domar, beslut eller strafföreläggande där någon annan påföljd än böter har dömts ut, samt uppgift om vissa bötesbrott. Exakt vilka uppgifter som kommer att framgå av kontrollerna vet vi inte idag men syftet är att bidra med relevanta uppgifter till arbetsgivarens samlade lämplighetsbedömning. Utdraget får inte vara äldre än sex månader och får endast dokumenteras med en notering om att det har visats upp. Om annan lag kräver registerkontroll för den aktuella befattningen, har den andra lagen företräde. Det kan till exempel gälla säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och kommande bakgrundskontroller för

samhällsviktiga funktioner (genomförande av NIS2 och CER). På samma sätt har specifika kontroller till skydd för enskilda också företräde, så som skollagens obligatoriska regler om registerkontroller inför arbete i skolväsendet.

Lämplighetsprövning, verksamhetsskydd och intern kontroll

För att bedöma en persons lämplighet inför anställning görs en lämplighetsprövning. Den kan se olika ut beroende på tjänst, men omfattar vanligtvis kontroll av examensbevis och utbildningsintyg, eventuella legitimationer (t.ex. lärar- eller sjuksköterskelegitimation), referenstagning, strukturerade intervjuer samt arbetspsykologiska tester. Registerkontrollen ska vid behov utgöra en del av den lämplighetsprövningen vid tillsättning av tjänst.

Kontroll av registerutdrag och annan lämplighetsprövning är ingen garanti för att en person är lämplig för en viss anställning eller kommer att leva upp till förväntningar och lojalitet under pågående anställning. Kontrollen visar endast lämpligheten utifrån de förutsättningar som kan bedömas vid det aktuella tillfället. Det finns inte heller någon garanti för att eventuella möjliggörare för välfärdsbrottslighet kan upptäckas genom ett registerutdrag, eftersom det kräver att individen är straffad sedan tidigare för någonting som indikerar på lojalitetsbrister. Ett registerutdrag säkerställer inte heller att en person inte blir möjliggörare efter att anställningen påbörjats. Därför behöver även andra åtgärder för att skydda sårbarheter i kommunens verksamheter säkerställas. Sådana åtgärder kan omfatta behörighetsbegränsningar, tvåpersonsbeslut, stickprovskontroller, välfungerande rapporteringskanaler för misstankar och oro samt ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Avgörande för ett stärkt verksamhetsskydd är att arbeta med flera organisatoriska åtgärder och att registerutdrag ses som en del av det totala verksamhetsskyddet.

De samlade åtgärderna för skydda verksamheten är en viktig del av förvaltningens egenkontroll och i yttersta led nämndens ansvar för systematisk intern kontroll och styrning enligt kommunallagen. Verksamheterna har själva bäst förmåga att bedöma vilka skyddsåtgärder som behövs, men ett samordnat arbetssätt och stöd behöver tas fram inom Umeå kommun.

Samordnade arbetssätt

För att avgöra vilka befattningar som ska omfattas av registerkontroll behöver kommunen göra en tydlig och strukturerad bedömning av verksamhetens känsliga uppdrag, sårbarheter och vilka befattningar som kan vara av intresse för dessa. I förarbetena till lagen beskrivs det som en verksamhets- och befattningsanalys.

Precis som vid säkerhetsprövningar enligt säkerhetsskyddslagen är det kommunen som arbetsgivare som ansvarar för att göra bedömningen och säkerställa att den har stöd i lag. Arbetet med verksamhets- och befattningsanalys är därav en del av kommunens redan pågående arbete för att stärka verksamhetsskyddet mot olika former av otillåten påverkan, infiltration, möjliggörare och korruption, där säkerhetsenheten har ett samordningsuppdrag. Därför är det viktigt att säkerhetsenheten deltar i det övergripande arbetet med styrning och arbetssätt.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2025 (KS-2025/00698) att ge förhandlingschef, biträdande förhandlingschef och förhandlare delegation att ytterst fastställa vilka befattningar som omfattas, efter samråd med berörd förvaltning. Gällande tillämpning av denna Lag (2026:44) om registerkontroll vid anställning till ledande befattningar i kommuner involveras även säkerhetsenheten i samrådet runt specifika befattningar, förutsatt att kommunstyrelsen beslutar om att lagen ska tillämpas.

Beredningsansvariga

Charlotta Niemi, Förhandlare Stadsledningskontorets HR

Camilla Adolfsson, Säkerhetssamordnare Samhällsskydd och beredskap
Stadsledningskontoret

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Charlotta Niemi, Förhandlare

Camilla Adolfsson, Säkerhetssamordnare

§ 96

Diariennr: KS-2026/00228

Fullmakt för förhandlingschef, biträdande förhandlingschef och förhandlare**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att ge fullmakt åt förhandlingschef Stefan Larsson, biträdande förhandlingschef Linda Thelberg, förhandlare Charlotta Niemi samt förhandlare Henrik Böhlin eller den de sätter i sitt ställe att i frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare:

- Med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dessa arbetstagare.
- Svara för tolkning och tillämpning av arbetsrättsliga lagar, avtal och andra bestämmelser.
- Genomföra intresse- och tvisteförhandlingar och i övrigt förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt, utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden.
- Föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess medarbetare.

Ärendebeskrivning

Ända sedan 2003 när förhandlingsdelegationen i Umeå kommun upphörde har kommunstyrelsen delegerat vissa av kommunstyrelsens arbetsgivarfrågor att skötas av Förhandlingschef, Biträdande förhandlingschef och Förhandlare vid Stadsledningskontorets HR-avdelning. Vid revidering av *delegationsordning i personal och organisationsfrågor* år 2023 (Diariedokument: KS-2019/00709-12) beslutade kommunstyrelsen att vissa av kommunstyrelsens arbetsgivarfrågor skulle hanteras av gruppen med förhandlare genom fullmakt i stället för som tidigare genom delegation.

I samband med 2025 års upprättande av en gemensam *delegationsordning för kommunstyrelsen* (KS-2025/00090) föll förhandlarnas fullmaktskrivning bort. Fullmakten från kommunstyrelsen till Förhandlingschef, Biträdande förhandlingschef och Förhandlare vid Stadsledningskontorets HR-avdelning behöver därmed åter upprättas genom förslag till beslut ovan. Skrivningen ”eller den de sätter i sitt ställe” är här tillkommit efter samråd med kommunjurist. Syftet är att fullmaktagarna ska ha möjlighet att ge SKR:s arbetsrättsjurister eller annan anlitad part rätt att företräda kommunen i tingsrätt och arbetsdomstol i arbetsrättsliga mål.

Beredningsansvariga

Linda Thelberg, Biträdande förhandlingschef

Charlotta Niemi, Förhandlare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Linda Thelberg, Biträdande förhandlingschef

Charlotta Niemi, Förhandlare

§ 97

Diariennr: KS-2026/00216

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Umeå kommun och Brottsofferjouren Umeåregionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna föreslagen överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap med Brottsofferjouren Umeåregionen för perioden 2026-01-01–2028-12-31.

att beslut gäller under förutsättning att övriga kommuner i Umeåregionen (förutom Örnsköldsvik) bifaller brottsofferjourens äskande.

att utse avdelningen Strategisk utveckling, stadsledningskontoret som samordnande verksamhet.

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja finansiering för år 2026 från kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov, under förutsättning att kommunstyrelsen godkänner överenskommelsen.

att bevilja finansiering för åren 2027–2028 från kommunstyrelsens tillväxtanslag, under förutsättning att kommunstyrelsen godkänner överenskommelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen fattade 2017-10-03 beslut om att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med brottsofferjouren under åren 2018-2020, KS-2017/0577. Detta avtal har sedan dess förlängts med automatik.

Brottsofferjouren är en ideell organisation som ger stöd till personer som blivit utsatta för brott, vittnen och närstående. Arbetet bygger på frivilliga insatser där utbildade stödpersoner erbjuder samtalsstöd, information om rättsprocessen och hjälp genom hela den ofta svåra tiden efter ett brott.

Sedan februari 2025 är ett nytt nationellt avtal tecknat med polismyndigheten där all förmedling av stöd till brottsoffer sker till Brottsofferjouren, i stället för som tidigare där förmedlingen skedde till olika jourer (brottsofferjour, kvinnojour/mansjour, kommunala stödverksamheter etc). Brottsofferjouren förmedlar därefter ärenden vidare till aktuell jour utifrån vilket behov som är relevant.

Umeå kommun har, sedan avtalet slöts 2017, bidragit med 3 kr årligen per kommuninvånare. Liknande bidrag från övriga kommuner i Umeåregionen har sedan dess möjliggjort Brottsofferjurens verksamhet i Umeåregionen.

Brottsofferjouren har, genom Umeåregionen, äskat om en utökning av nuvarande finansiering till 5 kr årligen per kommuninvånare med en indexklausul. Umeå regionrådet beslutade 2026-02-13 att höja ersättningen från 3 kr till 5 kr per invånare samt indexuppräknat ersättningen (PKV) årligen fortsättningsvis.

Beslutsunderlag

Utdrag ur minnesanteckningar vid Umeå regionrådet 2026-02-13
Förslag på Överenskommelse om idéburet Offentligt partnerskap mellan Umeå kommun och Brottsofferjouren Umeåregionen.

Beredningsansvariga

Vanja Östman

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2026-03-10

Beslutet ska skickas till

Ordförande brottsofferjouren, torstein@bratvold.se

Kansliet brottsofferjouren, info@umearegionen.boj.se

Emmy Sundin, SLK Näringsliv

Anna Engman, SLK Ekonomi

§ 98

Diariennr: KS-2025/00898

Förlängning av Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) mellan Umeå kommun och föreningen Vän i Umeå; 1 maj–30 juni 2026**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att Umeå kommun förlänger den gällande överenskommelsen om Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Vän i Umeå för tiden 1 maj – 30 juni 2026 enligt nedanstående beskrivning.

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja finansiering för perioden 1 maj – 30 juni 2026 med 354 tkr, vilket tas från kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov för år 2026, under förutsättning att kommunstyrelsen godkänner överenskommelsen.

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Umeå kommun och Vän i Umeå har sedan tidigare ett etablerat idéburet offentligt partnerskap som syftar till att stärka social hållbarhet, delaktighet och civilsamhällets engagemang. Genom samarbetet skapas möjligheter för människor med olika bakgrund att mötas, bygga gemenskap och bidra till ett mer inkluderande Umeå där civilsamhällets kraft tas tillvara som en central del i det gemensamma samhällsbyggandet.

För att säkerställa kontinuitet till dess att en ny längre överenskommelse beslutas, föreslås en tidsbegränsad förlängning 1 maj till 30 juni 2026 med oförändrade villkor i sak och ordinarie uppföljning. Förlängningen möjliggör

ett fortsatt nära och förtroendefullt samarbete mellan Umeå kommun och Vän i Umeå.

Genom partnerskapet skapas mötesplatser där människor med olika bakgrund kan mötas, utvecklas och känna tillhörighet. Samarbetet bidrar till att stärka språkutveckling, studiestöd och social gemenskap – men också till att främja förståelse, delaktighet och tillit i samhället. Tillsammans verkar parterna för ett Umeå där alla ges möjlighet att vara en aktiv del av samhället och där civilsamhällets kraft tas tillvara som en viktig resurs i det gemensamma integrationsarbetet.

Ärendebeskrivning och bakgrund

Den gällande förlängning av Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) mellan Umeå kommun och föreningen Vän i Umeå – 1 januari–30 april 2026 beslutades av kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (§325, dnr KS-2025/00898). Vän i Umeå bedriver inom ramen för partnerskapet en bred verksamhet som inkluderar språkcaféer, studiehjälp, fritidsaktiviteter, matchning och samhällsguidning, med omfattande ideella insatser och extern medfinansiering.

Inför överenskommelseutgång pågår diskussioner om en vidareutveckling och eventuell breddning av partnerskapet med fokus på social inkludering. För att slutföra beredningen av en ny flerårig överenskommelse och säkerställa kontinuitet i verksamheten krävs en kortare övergångsperiod, därav att denna förlängning föreslås.

Bedömning

Förlängningen bedöms vara ändamålsenlig och proportionerlig i avvaktan på beslut om en ny längre överenskommelse. Den säkrar kontinuitet i pågående insatser, särskilt för unga, nyanlända och seniorer, samt bibehåller etablerade samverkansstrukturer (styrgrupp, samverkansgrupp, rapportering). Förlängningen innebär inte någon utvidgning av uppdraget utan är en tidsmässig förlängning av befintlig överenskommelse.

Finansiering och budget

För perioden 1 maj – 30 juni 2026 föreslås att finansieringen sker enligt 2026 års basnivå, vilket innebär en indexuppräknning jämfört med

föregående år om 2,9%. Detta motsvarar en kommunal medfinansiering om cirka 354 tkr (beräknat utifrån 2 120 tkr per helår, proportionerat för två månader).

Parternas samfinansiering inklusive ideella insatser, extern finansiering och övriga bidrag, kvarstår minst på samma nivå som i gällande överenskommelse.

Uppföljning och rapportering

Rapportering sker till styrgrupp och samverkansgrupp enligt gällande modell.

Konsekvensbedömningar

Juridik: Överenskommelsen är en ideell samverkansform enligt modellen för Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) och utgör inte ett upphandlingskontrakt. Förlängningen förändrar inte uppdragets karaktär.

Verksamhet: Förlängningen säkerställer kontinuitet i de pågående insatserna och bevarar etablerade samverkansstrukturer mellan kommunen, föreningen och andra aktörer. Genom att bibehålla det gemensamma arbetet under övergångsperioden skapas stabilitet och förutsättningar för att vidareutveckla verksamheten i linje med de mål som planeras för kommande överenskommelse. Förlängningen möjliggör även fortsatt samordning av insatser som bidrar till språkutveckling, social delaktighet och stärkt gemenskap i lokalsamhället.

Jämställdhet och likabehandling: Verksamheten genomförs av ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv där alla individer, oavsett kön, ålder, bakgrund eller livssituation ges möjlighet att delta och bidra på lika villkor. Insatserna syftar till att stärka delaktighet, egenmakt och social inkludering i samhället.

Folkhälsa och social hållbarhet: Partnerskapet bidrar till att främja goda livsvillkor och stärkt psykisk och social hälsa genom att skapa mötesplatser där människor kan knyta kontakter, utbyta erfarenheter och känna delaktighet i samhället. Genom aktiviteter som språkcaféer, gemenskapsfrämjande initiativ och olika former av stöd som stärker

individers självständighet och välbefinnande motverkas ofrivillig ensamhet, isolering och segregation. På så sätt bidrar samarbetet till ett mer inkluderande och hållbart Umeå, där social sammanhållning och tillit mellan människor stärks.

Beslutsunderlag

Förlängning av Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) mellan Umeå kommun och föreningen Vän i Umeå – 1 januari–30 april 2026

Beredningsansvariga

Arbetsmarknad- och Integrationsavdelningen

Helén Andersson, verksamhetschef

Ismail Al-Mansoury, processledare

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Arbetsmarknad- och Integrationsavdelningen

Vän i Umeå

Ekonomi och styrning, Lena Höök Gustavsson

Ledningskoordinator

§ 99

Diariennr: KS-2025/01191

Umeå kommuns yttrande på SOU 2025:119 - Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens beslutar

att godkänna förslag till yttrande enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har beretts möjlighet att yttra sig på betänkandet Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel (SOU 2025:119).

Utredningens uppdrag har varit att analysera ändringarna i EU:s människohandelsdirektiv, som antogs den 14 juli 2024, och bedöma vilka författningsändringar och andra åtgärder som krävs för att genomföra direktivet samt lämna nödvändiga författningsförslag och vid behov förslag på andra åtgärder.

Förslagen i betänkandet innebär sammanfattningsvis:

- Att det ska införas ett nytt brott (olaga tjänsteutnyttjande) som utvidgar det kriminaliserade området och gör det straffbart att beställa eller nyttja en tjänst som tillhandahålls av en person som är utsatt för människohandel eller människoexploatering.
- Att straffbestämmelsen om människohandel och nödlägesrekvisitet ska formuleras om för att förenkla tillämpningen av straffbestämmelsen.
- Jämställdhetsmyndigheten får ett helhetsansvar för det strategiska arbetet mot människohandel i Sverige som nationell samordnare mot människohandel, ansvarig för Sveriges vidareslussningsmekanism (NRM) och nationell kontaktpunkt för den gränsöverskridande vidareslussningen av brottsoffer inom EU.
- Institutet för mänskliga rättigheter ges i uppgift att fungera som oberoende organ enligt direktivet.

- Socialstyrelsen ges i uppdrag att kartlägga tillgången till boendeinsatser, samt ta fram stödmaterial och vidta kunskapshöjande åtgärder.

Umeå kommuns yttrande

Umeå kommun ser positivt på utredningens bedömning att förslagen väntas kunna ge positiva effekter både för de individer som utsätts eller riskerar att utsättas för människohandel och för samhället i stort, både genom att fler gärningspersoner döms för människohandel, eller för olaga tjänsteutnyttjande, och att den förbättrade samordning och utvärderingen i förlängningen leda till att fler brottsoffer får tillgång till sådant skydd och stöd som de behöver.

Umeå kommun bedömer att förslagen i utredningen är relevanta och bidrar till att uppfylla Sveriges åtaganden. Vidare bedömer kommunen det som positivt att Jämställdhetsmyndigheten får ett fortsatt och utökat samordningsansvar för arbetet samt att medel tillskjuts för att möjliggöra detta. Polismyndigheten uppger själva i sin rapport *Människohandel för sexuella och andra ändamål* (Lägesrapport 26) att det är svårt att uppskatta hur många som utsätts för människohandel i Sverige och mörkertalet är stort. Enligt den statistik som Jämställdhetsmyndigheten sammanställt från regionkoordinatorerna mot prostitution och människohandel, som polismyndigheten hänvisar till, identifierades under 2024 totalt 430 brottsoffer varav 255 vuxna kvinnor, 152 vuxna män, 15 flickor, 7 pojkar samt en person med okänt kön som utsatta för prostitution och människohandel i Sverige. En majoritet hade utsatts för arbetskraftsexploatering, där männen utgör en större andel (65%), men vad gäller sexuella ändamål är kvinnor så överrepresenterade att de ändå utgör en majoritet av det totala antalet brottsoffer. Umeå kommun önskar se ett tydligare resonemang om mäns och kvinnors olika typer av utsatthet för dessa typer av brott i den omvärldsbevakning utredningen redogör för. Nu återfinns detta endast översiktligt i avsnitt 10.8 "Konsekvenser för jämställdheten".

Umeå kommun välkomnar uppdraget till Socialstyrelsen att kartlägga tillgången till boendeinsatser för människohandelsoffer, inklusive skyddade boenden. Här vill utskottet också lyfta konsekvenserna av den nya

tillståndsplikten för skyddade boenden som trädde i kraft 1 april 2024. Europarådets expertgrupp GREVIO (group of experts on actions against violence against women and domestic violence) samlar experter inom området mäns våld mot kvinnor och har till uppgift att se till att Istanbulkonventionen efterlevs bland konventionsparterna. I deras rapport publicerad 28 november 2024 (*GREVIO(2024)12*) kritiserar bland annat tillståndsplikten som leder till att vinstdrivna privata aktörer än mer tar över skyddet från de ideella kvinnojourerna, som GREVIO menar har den gedigna erfarenheten och kunskapen om mäns våld mot kvinnor. Umeå kommun ser därför gärna att slutsatserna från regeringens uppdrag till Statskontoret att följa upp och analysera effekterna av reformen om skyddat boende (S2025/00585) tas i beaktande i Socialstyrelsens föreslagna kartläggning.

Beslutsunderlag

Remissmissiv SOU 2025:119

SOU 2025:119

Jämställdhetsutskottets yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Svaren bör lämnas per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L5@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2025/02760 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

§ 100

Diariernr: KS-2026/00271

Igångsättningsbeslut - Riktlinje för statsbidrag**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att ge förvaltningen i uppdrag att inleda beredning av förslag till riktlinje för hantering av statsbidrag.

Ärendebeskrivning

Statens styrning över kommuner sker dels via lagstiftning och författning, dels via generella och riktade statsbidrag samt kostnadsersättningar.

Umeå kommun saknar idag politiskt fastställd styrning som

- normerar arbetet med att bedöma, besluta, rekvirera, bokföra, nyttja och återrapportera riktade statsbidrag.
- tydliggör ansvars- och rollfördelning i de fall riktade statsbidrag/kostnadsersättningar kan/bör fördelas över flera nämnder.

Avsaknad av politiskt fastställd styrning inom området försvårar ansvarsfördelning och gränsdragning mellan kommunens nämnder.

Avsaknad av gemensamma principer/förhållningsätt och arbetssätt (normering) innebär att sådan normering behöver upparbetas vid bedömning och rekvirering av varje enskilt riktat statsbidrag som kan/bör fördelas till två eller flera nämnder, något som är administrativt betungande och som därför ej sker i den omfattning och med den kvalitet i beslutsunderlag som är eftersträvaransvärd.

Umeå kommun saknar även systematik/stödjande strukturer som:

- Underlättar nämnders och förvaltningars arbete med bevakning och bedömning av de riktade statsbidrag som staten aviserar.

- Ger överblick över vilka riktade statsbidrag som rekquireras av nämnder och förvaltningar och vilken omfattning dessa statsbidrag har. Avsaknad av överblick/helhetsbild innebär att det är svårt att bedöma konsekvenser för kommunen som helhet, enskild nämnd och berörd verksamhet om ett eller flera riktade statsbidrag tillkommer eller faller bort.

Mot ovanstående bakgrund föreslår Stadsledningskontoret att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att inleda beredning av förslag till riktlinje för hantering av statsbidrag.

Förslag till beredningsgång

Förslaget upparbetas av Stadsledningskontorets avdelning för Ekonomi och styrning, förslaget upparbetas i nära dialog med förvaltningarnas ekonomichefer och förankras i Stadsdirektörens forum, Stadsledningskontorets ledningsgrupp och Centrala samverkansgruppen. I samband med beredning av förslag bör även översyn av befintligt reglemente för nämnder och styrelse genomföras och eventuella förslag till förtydliganden upparbetas.

Förslag till riktlinje och ev förslag till ändring i reglemente för nämnder och styrelse tillställs därefter kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott för samråd och vidare hantering i kommunstyrelse. Förslag på riktlinje bör därefter gå på remiss till kommunens nämnder innan det fastställs.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag igångsättningsbeslut - Riktlinje för hantering av statsbidrag

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen

§ 101

Diariennr: KS-2026/00238

Riktlinje för Umeå kommuns visselblåsarfunktion**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa Riktlinje för visselblåsarfunktion i Umeå kommun, reviderad 2026-03-10.

att ge stadsdirektör i uppdrag att inrätta en varaktig organisation i enlighet med fastställd riktlinje.

att ge stadsdirektör i uppdrag att se över och vid behov föreslå tillägg till kommunstyrelsens delegationsordning.

Särskilt uttalande

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) deltar inte i beslutet – återkommer i kommunstyrelsen.

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – återkommer i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Den 11 november 2025 beslutade kommunstyrelsen att ge stadsdirektör i uppdrag att upparbeta förslag på riktlinje för Umeå kommuns visselblåsarfunktion. I enlighet med kommunstyrelsens beslut ska förslag till riktlinje tillställas kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott och fastställas av kommunstyrelsen.

Som en del i framtagandet av förslag till riktlinje har omvärldsbevakning av hur 10 andra kommuner/regioner valt att organisera och utforma sin visselblåsarfunktion genomförts. De kommuner/regioner som ingått i omvärldsbevakningen är Malmö, Uppsala, Lund, Ystad, Örebro, Helsingborg, Göteborg, Linköping, Stockholm och Västra Götalandsregionen. Endast ett fåtal av de kommuner som ingick i

omvärldsbevakningen har politiskt fastställd styrning för visseblåsarfunktionen i form av riktlinje eller annat styrdokument (Malmö och Västra Götalands regionen). 8 av de 10 kommuner/regioner som ingått i omvärldsbevakning kombinerar extern och intern organisering, två kommuner (Uppsala och Ystad) har valt att organisera funktionen internt.

I samband med genomförandet av omvärldsbevakningen har fördjupad dialog genomförts med representanter för Uppsala kommuns och Stockholms stad visseblåsarfunktioner. Den 13 jan inbjöds SKRs förbundsjurister till möte med Kommunstyrelsen, i samband med besöket genomfördes ett seminarium där SKRs jurister, nuvarande och föregående styrgrupp samt beredande tjänstepersoner i detta ärende deltog. Syftet med seminariet var att belysa de juridiska utgångspunkterna för utformning och organisering av kommunens visseblåsarfunktion.

Förslag till riktlinje

Det förslag till riktlinje som upparbetats syftar till att ange hur Umeå kommuns visseblåsarfunktion ska vara inrättad och fungera samt tydliggöra roll- och ansvarsfördelning i visseblåsarfunktionen samt roll- och ansvarsfördelning mellan visseblåsarfunktionen och den övriga organisationen.

Förslaget är upparbetat för att tillgodose lagstiftningens krav på skydd för rapportering person samt krav på att mottagning, bedömning och handläggning av enskilda ärenden ska ske på ett oberoende och självständigt sätt.

Förslaget till riktlinje innehåller väsentliga utgångspunkter, generella krav på kommunens visseblåsarfunktion, krav på visseblåsarfunktionens processer och arbetssätt samt krav på organisation, roll- och ansvarsfördelning samt förslag på utformning av organisation i enlighet med dessa krav.

När det gäller förslag till organisation och ansvarsfördelning är förslaget att delar av funktionen hanteras av externt upphandlad aktör och delar hanteras av oberoende och självständig kompetens som knyts till Stadsledningskontoret. Förslag om vilken avdelning inom stadsledningskontoret som funktionen byggs upp inom har föregåtts av en bedömning av respektive avdelnings lämplighet utifrån avdelningens befintliga uppdrag samt befintlig/tillkommande kompetens.

Utifrån denna bedömning föreslås funktionen byggas upp inom avdelning för Demokrati och juridik. Inom avdelningen rekryteras/utses handläggare/jurister med behörighet att självständigt och oberoende handha och utföra de uppgifter som faller inom ramen för ett uppföljningsärende enligt visselblåsarlagen (dvs dessa handläggare/jurister har mandat att agera självständigt utan att tillfråga chef, avdelningschef eller stadsdirektör). Inom avdelningen för Demokrati och juridik ingår idag redan annan funktion som har en sådan oberoende och självständig ställning (Dataskyddsombud).

Förslaget förankras med de fackliga organisationerna genom skriftlig information till Stadsledningskontorets SamverkansGrupp (FSG) och Centrala SamverkansGruppen (CSG) den 5 mars samt muntlig information till CSG den 9 mars och samverkan i CSG den 12 mars.

Implementering av varaktig organisation

Uppdraget att inrätta en varaktig organisation kommer att genomföras under våren 2026. Tillfällig organisation kvarstår till dess att varaktig organisation är på plats. Antagen riktlinje kommer tillämpas i sin helhet när varaktig organisation är implementerad och upphandling av extern leverantör är genomförd. Stadsdirektör kommer fortlöpande informera kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott om status i uppdraget.

Kontinuerlig utvärdering och revidering

Visselblåsardirektivet och visselblåsarlagen innehåller många detaljerade regler, men även regler som ger stort tolkningsutrymme. Det är en uttalad ambition i direktivet och i lagen att inte detaljreglera allt, utan att lämna till varje myndighet, organisation och företag att själv anpassa rapporteringskanalen efter sin verksamhet och organisation.

Detta förslag till riktlinje baseras på överväganden, tolkningar och antaganden som kan komma att utvecklas eller ändras då arbetssätt och organisering omsätts i praktiken. Beslut från tillsynsmyndigheter och domstolsprövningar kommer i framtiden också att ge mer vägledning för utformning av kommunens visselblåsarfunktion, dess organisering och rutiner. Det är därför av stor vikt att fastslagen riktlinje utvärderas och att riktlinjens aktualitet och relevans prövas återkommande.

Behov av eventuella förtydliganden som föranleds av förändringar i lagstiftning eller påvisas i utvärdering och/eller aktualitets och relevansprövning ska tillställas kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott för beredning och senare fastställande i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Riktlinje för visseblåsarfunktion i Umeå kommun. Reviderad 2026-03-10.

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Föredragande: Elin Pietroni, stadsdirektör

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Påtalar olika behov av redaktionella ändringar.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med komplettering av illustrationer som beskriver arbetsprocess och roller.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till den reviderade tjänsteskrivelsen enligt Hans Lindbergs förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller den reviderade tjänsteskrivelsen.

Därefter beslutar utskottet att uppdra till förvaltningen att inarbeta vissa redaktionella ändringar enligt Bore Skölds påtalande.

Särskilt uttalande

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) deltar inte i beslutet – återkommer i kommunstyrelsen.

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – återkommer i kommunstyrelsen.

Beslutet ska skickas till

Kommunens nämnder

Kommunrevisionen

§ 102

Diariennr: KS-2026/00253

Information: Uppdrag 2021:8 - Undersöka risk för att skattemedel används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet redogör t.f. säkerhetschef Jonas Andersson Wikström om uppdrag 2021:8: *Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.*

Säkerhetsenhetens insatser koncentreras till kommunövergripande arbete, stöd till förvaltningar och samverkan med aktörer.

Beslutet ska skickas till

-

§ 103

Diariennr: KS-2026/00255

Information: Umeå kommuns befolkningsprognos 2026-2037 (P26)

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar statistiker Daniel Levisson om Umeå kommuns befolkningsprognos 2026-2037 utifrån Statistiska Centralbyråns siffror över befolkningsutvecklingen för 2025. Umeå ökar sin befolkning med 1 024 invånare vilket är marginellt färre än i prognosen för ett år sedan (1 089). Umeås befolkningsökning står sig bra i relation till andra universitetsstäder i Sverige, där endast Uppsala växer mer än Umeå.

Beslutet ska skickas till

-

§ 104

Diariennr: KS-2026/00256

Information: Tillväxtområden

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar mark- och exploateringsdirektör Helen Nilsson, näringslivsdirektör Peter Juneblad och utvecklingsdirektör Mikael Brändström om hur förvaltningen gemensamt strukturerar arbetet inom tio identifierade områden för att bidra till att nå tillväxtmålen.

Beslutet ska skickas till

-

§ 105

Diariennr: KS-2025/00794

Stadsdirektören informerar 2026-03-10

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2026-03-10 informerar stadsdirektör Elin Pietroni om aktuella frågor:

- Nytt arbetssätt inom stadsdirektörens forum som består av kommunens förvaltningschefer. Forumet görs om till stadsdirektörens ledningsgrupp (SLG).
- Den omedelbara lösningen för visseblåsarfunktionen genom en krypterad inbox är nu i gång.
- Direktupphandling av en extern visseblåsartjänst löper på.
- Den långsiktiga lösningen för visseblåsartjänsten ska upphandlas enligt sedvanligt förfarande. Arbetet med en sådan upphandling beräknas ta cirka åtta månader.
- Umeå kommun har under en längre tid försökt få tillgång till visseblåsningsanmälningar och övrigt material som den tidigare leverantören, CRD Protection, inte lämnar ut. För att kunna ta del av anmälningarna och genomföra nödvändiga utredningar vidtar kommunen juridiska åtgärder mot den tidigare leverantören, genom att ansöka om särskild handräckning hos Kronofogden.

Beslutet ska skickas till

-

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.